

De Vlaamse Netoverstijgende Stuurgroep HGW/HGD i.s.m. de Universiteit Antwerpen
nodigt u uit voor de

Ontmoetingsdag Handelingsgericht Samenwerken

WANNEER

Donderdag 14 september 2023

VOOR WIE

Alle geïnteresseerden in handelingsgericht werken (HGW) of handelingsgerichte diagnostiek (HGD), leerkrachten, zorg, leerlingenbegeleiders, ondersteuners, CLB-medewerkers, pedagogisch begeleiders, directie, hulpverleners, docenten, ...

WAAR

Voormiddag: Universiteit Antwerpen, Rector Dhanis Aula K.001, Kleine Kauwenberg 14, 2000 Antwerpen
Namiddag: Universiteit Antwerpen, Gebouwen E, K, R, Grote Kauwenberg 2, 2000 Antwerpen

PROGRAMMA

- ◆ **08.30 uur** : Onthaal met koffie/thee
- ◆ **09.20 uur** : Verwelkoming door Universiteit Antwerpen
- ◆ **09.30 uur** : **Prof. Dr. Piet Van Avermaet**, steunpunt diversiteit en leren, verbonden aan de vakgroep taalkunde Gent
Diversiteit en (on)gelijke onderwijskansen
Diversiteit – sociaal, cultureel, taalkundig en etnisch – wordt vaak als een uitdaging gezien. Voor sommigen zelfs als een probleem, een obstakel voor het bereiken van de onderwijsdoelstellingen. In onderwijsbeleidsdocumenten wordt ook weinig plaats vrijgehouden voor diversiteit en hoe er mee om te gaan in onderwijs. Maar of we het nu graag hebben of niet het onderwijs in Vlaanderen is per definitie divers. De vraag is dus niet of maar hoe we diversiteit als een bron, als zuurstof voor leren kunnen benutten zodat we ALLE kinderen kunnen helpen in het ontwikkelen van de competenties die zij nodig hebben om succesvol te participeren in verschillende domeinen van de samenleving.
- ◆ **10.45 uur** : **Noëlle Pameijer**, kinder- en jeugdpsycholoog Samenwerkingsverband Unita en Stichting Elan, NL
Inge Lootens, projectmedewerker TOPunt Gent, team professionalisering
Labels of onderwijsbehoeften? Over de voor- en nadelen van etiketjes
Meer en meer leerlingen krijgen een 'etiketje'. Dit kan bij scholen leiden tot een reactie als "Al die stoornissen, dat kunnen wij niet aan...". Scholen buitengewoon onderwijs zijn volzet en leerlingen zijn alsmaar moeilijker te categoriseren binnen één type. Hoe kan het kader van HGW houvast bieden bij het dilemma 'etiketjes of onderwijsbehoeften?'. In deze lezing bespreken we de voor- en nadelen van labels in het onderwijs (zoals dyslexie, hoogbegaafd, ADHD, ASS enz.) en hoe deze te bespreken met leerkrachten, ouders en leerlingen. En als we proberen niet meer te labelen, wat dan? Praten we dan alleen over wat nodig is? Welke visualisaties zijn hierbij te benutten? Kortom, hoe kunnen we de omslag 'van etiketjes naar behoeften' maken? En hoe bouwen we de brede basiszorg op schoolniveau en in de klas zodanig uit dat extra maatregelen voor individuele leerlingen tot een minimum zijn te beperken?
- ◆ **12.00 uur** : Broodjeslunch
- ◆ **13.00 uur** : Namiddagessies (zie keuzelijst)

Keuzelijst Namiddagssessies

Sessie 1

Interactieve lezing

HO
GENT

Sessie 2

Workshop

artevelde
hogeschool

'Blended' voor de klas: wat als je didactische expertise 'blendt' met expertise van een zorgprofessional?

INHOUD

Binnen onze samenleving is diversiteit de norm, deze lijn trekt zich rechtstreeks door naar de klas anno 2023. Leerkrachten vragen zich af hoe ze die diversiteit kunnen waarderen en benutten én hoe ze leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften optimaal kunnen ondersteunen. Samenwerking blijkt hierin een essentieel ingrediënt te zijn.

Binnen ons onderzoeksproject experimenteerden we in een Gentse proeftuinschool gedurende een volledig schooljaar met complementaire co-teaching als samenwerkingsvorm tussen leerkrachten en zorgprofessionals uit de opleidingen ergotherapie en orthopedagogie.

Benieuwd naar de inzichten en ervaringen van deze vorm van samenwerken, waarbij niet twee leerkrachten samen voor de klas staan, maar didactische expertise geblend wordt met andere expertises?

In deze sessie kan je je laten inspireren voor jouw eigen klaspraktijk én schoolbeleid!

DOELGROEP

Basisonderwijs, secundair onderwijs en buitengewoon onderwijs

VOORKENNIS

Geen voorkennis vereist

SPREKERS

Lies Lockfeer en Britt Zaman (en/of iemand van de proeftuinschool)
- Research Centre for Learning in Diversity - HOGENT

Elke stem doet ertoe!

INHOUD

Welke onderwijsbehoeften komen naar boven door écht naar je leerlingen te luisteren? En hoe kan dat schoolteams in beweging brengen om doelgericht te streven naar inclusief, kwaliteitsvol onderwijs?

We zochten samen met alle betrokkenen naar antwoorden. Want vanuit een sterke samenwerking kan elke stem weerklinken.

Maar hoe begin je hieraan? Wat zijn tips & tricks, voorwaarden, ervaringen ... om hier in je praktijk mee aan de slag te gaan?

DOELGROEP

Voor iedereen

VOORKENNIS

Geen voorkennis vereist

SPREKERS

Joke Janssens, Eveline Mertens en Elisa Vandebussche - UCLL, Arteveldehogeschool

Sessie 3 Interactieve workshop

Aan kansrijke gedragsinterventie gaat een goede analyse vooraf

INHOUD

Tijdens deze workshop wordt een GFA (gedragsfunctieanalysemodel) gepresenteerd en geïntroduceerd: vanwaar komt gedrag, welke factoren zijn van invloed en hoe houden we hier elk vanuit onze eigen rol verder rekening mee? De verbinding met de principes van HGW wordt hierin expliciet gemaakt. Na deze introductie kunnen de deelnemers zelf aan de slag met dit model aan de hand van een (anonieme) praktijkcasus.

DOELGROEP

Basisonderwijs, secundair onderwijs en/of buitengewoon onderwijs

VOORKENNIS

Geen specifieke voorkennis vereist

SPREKER

Peter de Vries - Hogeschool Utrecht

Auteur van het boek *Instrumenten voor begeleiden in passend onderwijs*

Sessie 4 Actieve werkvorm

De grote stap: de puzzel van het secundair onderwijs

INHOUD

De grote stap: de puzzel is een interactieve tool die ouders en leerlingen op een visuele manier wegwijs maakt in de nieuwe structuur van het secundair onderwijs. De puzzel vormt een aanvulling op de infosessies rond studiekeuze gegeven door het CLB. De tool is bruikbaar voor elke onderwijsprofessional en geeft handvaten om te gebruiken bij ouders voor wie de standaardinformatie te moeilijk of onvoldoende is. In deze workshop gaan we op een actieve manier aan de slag met de tool.

DOELGROEP

Einde basisonderwijs, 1ste graad secundair onderwijs en alle andere geïnteresseerden

VOORKENNIS

Geen voorkennis vereist

SPREKERS

Anja Van Cauwenberghe en **Sien Pieters** - TOPunt Gent - team Onderwijsloopbaan

Sessie 5

Interactieve lezing

Online hulpverlening in de CLB-sector

INHOUD

Net zoals vele andere organisaties sprong ook de CLB-sector op de kar van online hulpverlening. Leerlingen en ouders kunnen gratis en anoniem een CLB-medewerker consulteren met behulp van CLBch@t. Daarnaast biedt blended hulpverlening, waarbij fysieke CLB-gesprekken gecombineerd worden met de inzet van digitale tools, een versterking van de CLB-begeleidingen. Tijdens deze sessie overlopen we het wat, hoe & waarom van het online hulpverleningsaanbod van de CLB-sector.

DOELGROEP

Alle onderwijsniveaus.

VOORKENNIS

Geen voorkennis vereist

SPREKER

Tom Billiet - CLB - netoverstijgend project CLBch@t & blended hulpverlening

Sessie 6

Interactieve workshop

Begrijpend lezen start in de kleuterschool; hardop denkend en interactief voorlezen als sterkte

INHOUD

Niet alle kinderen halen een voldoende niveau voor begrijpend/studerend lezen in het 6e leerjaar. Hoe kunnen we hierop inzetten?

Een doorgaande leerlijn en eenzelfde aanpak hanteren binnen kleuter en lager zijn de sleutels tot succes. Een effectief taalbeleid in de kleuterschool vertaalt zich in hoe we aan kleuters voorlezen. Als dat interactief gebeurt en op functionele wijze, dan zijn we sterk bezig binnen de basiszorg. Wie daaraan pre-teaching en herhaling koppelt is goed bezig binnen de verhoogde zorg.

School en ouders zijn gelijkwaardige partners in het creëren van een taalrijke omgeving. In deze workshop wordt het geheel gekaderd en samen geoefend. "Modelleren" of hardop denkend voorlezen staat centraal.

DOELGROEP

Kleuteronderwijs en 1ste graad lager onderwijs

VOORKENNIS

Geen voorkennis vereist. Een grote liefhebber zijn van boeken!

SPREKER

Annelies Stiers - PXL

Sessie 7

Interactieve lezing

Schoolweigerig: als je naar school wil, maar het lukt je niet. (Angst voor de schoolpoort)

INHOUD

Hoe kan je als school of partner van een school schoolweigerig aanpakken in het lager en secundair onderwijs? Wanneer er sprake is van onrust, stress en spanningen bij de jongere bij het schoollopen spreken we van schoolweigerig. Een fenomeen dat vaak onzichtbaar is voor scholen. Hoe herken je signalen? Hoe maak je verbinding tussen de jongere, de ouders en de school, zodat deze jongere niet afglijdt naar langdurige afwezigheid met alle gevolgen van dien. Je maakt kennis met verhalen van 'schoolweigerigers', en je krijgt inzichten hoe je als onderwijsprofessional op een verbindende manier aan de slag kan gaan. Gebaseerd op praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek 'angst voor de schoolpoort' (2017-2019).

DOELGROEP

Voor alle professionals in onderwijs en welzijn (leerkrachten lager en secundair onderwijs, CLB-medewerkers, psychologen, medici,...)

VOORKENNIS

Geen voorkennis vereist

SPREKER

Griet De Nys - Onderzoekscentrum Learning in Diversity HOGENT

Klik op afbeelding voor website

Sessie 8

Interactieve lezing

Gepaste redelijke aanpassingen bekom je enkel met actief ouderpartnerschap!

INHOUD

Als we de onderwijsbehoeften van een leerling centraal stellen is er soms nood aan redelijke aanpassingen zodat elke leerling gelijke kansen krijgt om ten volle te kunnen ontplooiën. Maar wat is er belangrijk in het zoekproces naar die redelijke aanpassingen? Welk wettelijk kader hangt hieraan vast? Welke handvaten zijn er en hoe kunnen we de ervaringsdeskundigheid van ouders hierin betrekken? In onze interactieve workshop nemen we jullie mee in een aantal trajecten. We delen heel wat materiaal, tools en geven vele praktijkvoorbeelden mee a.d.h.v. videomateriaal.

DOELGROEP

Leerkrachten, zorgcoördinatoren, CLB-medewerkers, directie, ondersteuners, (leerling)begeleiders ... die te maken hebben met inclusieve trajecten.

VOORKENNIS

Geen voorkennis vereist

SPREKER

Inge Van de Putte - Medewerker Steunpunt voor Inclusie

ouders voor
inclus!

steunpunt
voor
inclus!

Sessie 9

Interactieve lezing

unita

10 jaar HGW op schoolorganisatieniveau

INHOUD

Vanuit een Nederlandse good practice rond de samenwerking tussen basisonderwijs en buitengewoon onderwijs wordt in deze lezing de ervaring gedeeld met HGW als fundament.

Na een introductie waar ik jullie meeneem bij de implementatie van HGW op organisatieniveau, focussen we ons op gezamenlijke dilemma's in de schoolloopbaan voor leerlingen, oudercontact en dilemma's rond de samenwerking met zorg.

DOELGROEP

Directie, coördinatoren en beleidsmedewerkers

VOORKENNIS

Verdieping op organisatieniveau

SPREKER

Johan Vroegindewei - Unita Nederland

Sessie 10

Workshop

Ouder-schoolpartnerschap in de praktijk? Lessons learned uit 3 projecten van SAAMO.

INHOUD

SAAMO werkt in de provincie Antwerpen sinds 2015 aan gelijke onderwijskansen met basisscholen, in wijken en met maatschappelijk kwetsbare gezinnen. Rode draad is het binnenbrengen van het perspectief van maatschappelijk kwetsbare ouders in de school en het uitbouwen van een volwaardig ouder-schoolpartnerschap. Dat gebeurt in nauwe samenwerking met hulpverlening en welzijns- vrijetijdspartners. Myriam Suetens, Mounira Boulahoual en Myrthe Winters presenteren de lessons learned en gaan er graag over in gesprek met de deelnemers van de workshop.

DOELGROEP

Basisonderwijs

VOORKENNIS

Geen voorkennis vereist

SPREKERS

Myriam Suetens, Mounira Boulahoual en Myrthe Winters - SAAMO

Sessie 11

Interactieve workshop

De brug bouwen tussen theorie en praktijk: hoe het nieuwe Prodia-model leerlingenbegeleiding versterkt binnen elke fase van het zorgcontinuüm.

INHOUD

Prodia ontwikkelde een wetenschappelijk onderbouwd praktijkmodel ter versterking van diagnostiek binnen leerlingenbegeleiding. Het helpt om overzicht te krijgen op het functioneren van een leerling en zijn context en zicht te krijgen op de positieve en veranderbare factoren. Om vervolgens doelen te formuleren en zo een antwoord te bieden op de onderwijsnoden van de leerling. Tijdens deze workshop maak je niet alleen kennis met het model, we bouwen ook bruggen om dit model te integreren binnen fasen 0, 1 en 2 van het zorgcontinuüm.

DOELGROEP

Onderwijsprofessionals binnen alle niveaus en CLB-medewerkers

VOORKENNIS

Geen voorkennis vereist

SPREKERS

Marleen Milleville, Sarah Schaubroeck en Els De Bondt - Prodia

Sessie 12

Interactieve lezing

Herstelgericht werken op school vanuit de praktijk

INHOUD

Herstelgericht werken focust op verbinding tussen mensen. In deze interactieve sessie willen we jullie een aantal tools aanbieden om zelf proactief, preventief en curatief aan de slag te gaan rond herstelgericht werken. We geven inzichten en kaders mee rond herstelgericht werken, we stellen een aantal inspirerende werkvormen voor en last but not least geven we praktische tips en tricks mee om van herstelgericht werken een sterk onderdeel binnen je lespraktijk/schoolwerking te maken. Niet alleen relaties herstellen, maar ze ook weer opbouwen en onderhouden met aandacht voor de ontplooiingskansen en het welbevinden van elk individu.

DOELGROEP

Secundair onderwijs

VOORKENNIS

Geen voorkennis vereist

SPREKERS

An Schepens (GOK-coördinator) en Tom Daeze (zorgcoördinator) - Onze-Lieve-Vrouwe-instituut Gent

Sessie 13

Workshop

Sessie 14

Workshop

Er is een dorp voor nodig om een kind op te voeden.

INHOUD

Rond onze leerlingen zijn vaak heel veel mensen betrokken die iets willen betekenen.

Samenwerken is een belangrijke pijler binnen handelingsgericht werken, maar niet altijd evident om te concretiseren in de praktijk.

In deze workshop willen we interactief een aantal succesfactoren naar voor schuiven om de HGW-principes te vertalen naar de eigen praktijk.

Aan het eind ga jij naar huis met handvaten hoe jij meer kan halen uit jouw samenwerking met anderen zodat jij de impact van jouw werk op de leerling kan versterken.

DOELGROEP

Onderwijsprofessionals binnen alle onderwijsniveaus

VOORKENNIS

Geen voorkennis vereist

SPREKERS

Anja De Rouck-Psychologe-therapeut-leerkracht-leerlingenbegeleider en procesbegeleider - Goevie: Goesting Voor Iedereen

DYSPARCOURS, een inleefprogramma voor dyslexie en dyscalculie

INHOUD

Wil jij je inleven in de dagelijkse hindernissen die kinderen en jongeren met dyslexie en dyscalculie ervaren?

Het DYSPARCOURS werd ontwikkeld om als een inleefprogramma de directe omgeving van kinderen en jongeren aan den lijve te laten ontdekken hoe het voelt om dyslexie of dyscalculie te hebben.

Door deze ervaringen ontstaat er makkelijker begrip en ziet de omgeving in wat de meerwaarde van compenserende hulpmiddelen en redelijke aanpassingen kunnen zijn.

In deze workshop gaan we ook in op de meerwaarde van een inleefprogramma bij het informeren van ouders, leerkrachten en anderen en zo meer begrip te creëren voor deze leerlingen.

DOELGROEP

Basisonderwijs, secundair onderwijs en/of buitengewoon onderwijs

VOORKENNIS

Geen voorkennis vereist

SPREKERS

Sandrine De Coster en **Sabine Vandevelde** - HOGENT

Sessie 15

Interactieve workshop

“Verbindt eer ge begint”

INHOUD

Het belang van verbinding kan niet worden overschat. Zonder verbinding, band, klik, connectie... – noem het zoals je wil – kunnen leerlingen en leerkrachten niet aan de slag. Leerlingen kiezen voor een bepaalde school, voor een bepaalde studierichting, maar ze kiezen niet voor de leerlingen en de leerkrachten met wie ze moeten samenwerken. En dat toch acht uur per dag, tien maanden aan een stuk. Verbinding is enorm belangrijk in de strijd tegen spijbelen en vroegtijdig schoolverlaten. Die verbinding is nodig op verschillende niveaus: tussen leerlingen onderling, tussen leerkrachten onderling, tussen leerlingen en leerkrachten en de school in het algemeen ...

In deze interactieve workshop ervaren we de kracht van verbinding vanuit een theoretisch kader maar vooral vanuit verschillende bruikbare methodieken (o.a. ProActieve Cirkels, de ladder van samenwerken, ...).

DOELGROEP

De expertise van On@break² situeert zich vooral in het secundair onderwijs.

VOORKENNIS

Geen voorkennis vereist.

SPREKERS

Bart Claeys - On@break² - vzw aPart

Sessie 16

Workshop

Groeiskills: sociaal emotioneel leren integreren in de klaswerking

INHOUD

Aandacht voor sociaal emotioneel leren (SEL) op school zorgt voor een evenwichtige balans tussen het schoolse leren en het sociaal emotionele leren.

Daarom delen we in deze workshop graag onze ervaring vanuit het project Groeiskills 1.0, hoe je in een klas en schoolwerking kan stilstaan rond SEL. We onderstrepen hierbij het belang van preventief te werken vanuit een aanbod voor alle leerlingen.

We reiken handvatten aan hoe je dagdagelijks met kinderen kan werken rond het rijke palet van emoties, om van daaruit beter te leren omgaan met zichzelf en de ander. We vertrekken hierbij vanuit een theoretisch kader, waarbij we de verschillende categorieën van SEL aanreiken en leggen hierbij vooral de nadruk op bruikbare werkvormen.

DOELGROEP

Lager onderwijs

VOORKENNIS

Geen voorkennis vereist

SPREKERS

Hadewych Poppe en Karmen Van Poucke - TOPunt Gent

Sessie 17 Workshop

ProuD To Teach All: een gids om inclusieve scholen te coachen

INHOUD

Hoe ontwikkel je het potentieel van alle leerlingen? En hoe geef je krachtig les in diversiteit? Het Erasmus+ project ProuD To Teach All neemt je mee in de kracht van jouw schoolteam om samen inclusieve leeromgevingen te creëren. Constructief samenwerken met alle partners in en rondom de school vanuit de onderwijsbehoeften van alle leerlingen staat hierbij centraal. Laat je in deze sessie inspireren door de gids voor coaches van www.proudtoteachall.eu. We linken dit ook aan veelgestelde vragen en gespreksstarters van www.potentialtoteach.be

DOELGROEP

Leerkrachten, ondersteuners, directies, pedagogisch begeleiders, CLB-medewerkers, andere onderwijsprofessionals BaO en SO

VOORKENNIS

Geen voorkennis vereist.

SPREKERS

Marijke Wilssens en Hannah Boonen - Arteveldehogeschool en UCLL

Praktische informatie

Deelnamebedrag

75 euro (broodjeslunch inbegrepen)

Inschrijven

Via www.topungent.be/hgw kunt u zich inschrijven en één namiddagsessie kiezen. Als we de inschrijving goed ontvangen hebben, dan krijgt u een factuur met uitnodiging tot betaling. Uw inschrijving is pas definitief na betaling. Inschrijven kan tot 1 juli 2023 of totdat het maximum aantal deelnemers is bereikt.

Wijzigings- en annuleringsvoorwaarden

U kunt uw inschrijving kosteloos annuleren tot 31 augustus 2023. Vanaf 1 september 2023 is annuleren niet meer mogelijk en zijn de volledige deelnamekosten verschuldigd. U kan wel een vervanger sturen.

Boek "Handelingsgericht werken: samenwerken aan schoolsucces"

Vlaamse editie - Handreiking voor onderwijsprofessionals
Noëlle Pameijer, Anneleen Denys, Benedikte Timbremont en Hugo Van de Veire
Het boek kan vrijblijvend aangekocht worden aan de speciale congresprijs van €33,50 rechtstreeks op www.acco.be met de kortingscode HGW2023.

